Európai Parlament
2024-2029

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

P10_TA(2026)0024

A litván közszolgálati műsorszolgáltató feletti irányítás megszerzésének kísérlete és a litván demokráciát fenyegető veszély

Az Európai Parlament 2026. január 22-i állásfoglalása a litván közszolgálati műsorszolgáltató feletti irányítás megszerzésének kísérletéről és a litván demokráciát fenyegető veszélyről (2026/2568(RSP))

Az Európai Parlament,

– tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 2. és 7. cikkére,

– tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 114. és 258. cikkére,

– tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára és különösen annak 11. cikkére,

– tekintettel a belső piaci médiaszolgáltatások közös keretének létrehozásáról és a 2010/13/EU irányelv módosításáról szóló, 2024. április 11-i (EU) 2024/1083 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[1] (a tömegtájékoztatás szabadságáról szóló európai rendelet – EMFA), különösen annak 5. és 21. cikkére,

– tekintettel az Európai Unió Bíróságának, valamint az Emberi Jogok Európai Bíróságának a tömegtájékoztatás szabadságára vonatkozó ítélkezési gyakorlatára,

– tekintettel a tagállamokban történő közcélú műsorszolgáltatás rendszeréről szóló 29. jegyzőkönyvre[2],

---

1 HL L, 2024/1083, 2024.4.17., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1083/oj.

2 HL C 326., 2012.10.26., 312. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/treaty/tfeu_2012/pro_29/oj.

– tekintettel a Litván Köztársaság alkotmánybíróságának a nemzeti közszolgálati műsorszolgáltató alkotmányos státuszával és függetlenségével kapcsolatos ítélkezési gyakorlatára, különösen a 2006. december 21-i, 2019. május 16-i és 2020. november 3-i ítéleteire,

– tekintettel a Jog a Demokráciáért Európai Bizottság (Velencei Bizottság) aktualizált jogállamisági ellenőrzőlistájára és az Európai Unió jogállamisági eszköztárára,

– tekintettel a közelmúltbeli litvániai jogalkotási fejleményekre, amelyek hatással vannak a nemzeti közszolgálati műsorszolgáltató finanszírozási modelljére, és amelyek célja a főigazgató felmentésére vonatkozó eljárások egyszerűsítése,

– tekintettel a Bizottság éves jogállamisági jelentéseire, és különösen 2025. évi jogállamisági jelentésére, azon belül is a jogállamiság litvániai helyzetéről szóló országfejezetre (SWD(2025)0915),

– tekintettel eljárási szabályzata 136. cikkének (2) és (4) bekezdésére,

A. mivel a szabad, független és plurális média a demokrácia, a jogállamiság és az alapvető jogok védelmének egyik alapvető pillére az EU-n belül; mivel a nemzeti közszolgálati műsorszolgáltatók gyengülése aláássa a médiaszabadság normáit egy olyan időszakban, amikor a dezinformáció, a külföldi beavatkozás és a politikai polarizáció fokozódik;

B. mivel a közszolgálati média kulcsszerepet játszik a pártatlan információkhoz való hozzáférés biztosításában, a pluralizmus megőrzésében, a hatalmon lévők ellenőrzésében és a hatóságok elszámoltatásában, a dezinformáció elleni küzdelemben és a tájékozott demokratikus részvétel lehetővé tételében; mivel ezeket a funkciókat csak akkor lehet hatékonyan ellátni, ha a közszolgálati műsorszolgáltató intézményi és szerkesztői függetlensége teljes mértékben garantált;

C. mivel a közszolgálati médiaszolgáltatókat érintő reformokat átlátható és inkluzív módon, az érintett érdekelt felekkel, köztük újságírókkal, a civil társadalommal és médiaszakértőkkel folytatott konzultáció keretében, valamint az uniós joggal összhangban kell végrehajtani;

D. mivel a közszolgálati médiaszolgáltatók különleges szerepet játszanak a médiaszolgáltatások belső piacán azáltal, hogy biztosítják, hogy a polgárok és a vállalkozások változatos tartalomkínálathoz férjenek hozzá, beleértve a minőségi információkat, valamint a pártatlan és kiegyensúlyozott médialefedettséget, és ezért fontos szerepet játszanak a véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadságához való alapvető jog fenntartásában, lehetővé téve az emberek számára, hogy változatos információkat keressenek és kapjanak, valamint a

demokrácia, a kulturális sokszínűség és a társadalmi kohézió értékeinek előmozdításában;

E. mivel a közszolgálati médiaszolgáltatók független működéséhez nemzeti szinten szilárd jogi biztosítékokra van szükség szerkesztői és intézményi függetlenségük védelme, valamint az információk és vélemények sokféleségének pártatlan bemutatása érdekében; mivel az EMFA 3. cikke értelmében a tagállamoknak tiszteletben kell tartaniuk a polgárok azon jogát, hogy a szabad és demokratikus diskurzus érdekében hozzáférhessenek a szerkesztői szempontból független médiatartalmak sokféleségéhez; mivel az EMFA 5. cikke konkretizálja ezeket az elveket azáltal, hogy kötelező biztosítékokat állapít meg a közszolgálati médiaszolgáltatók vezetőjének vagy igazgatótanácsi tagjainak kinevezésére és felmentésére vonatkozó átlátható és objektív eljárásokra vonatkozóan, ideértve azokat a rendelkezéseket is, amelyek biztosítják, hogy az idő előtti felmentés kivételes, kellően indokolt, előzetes értesítéshez kötött legyen és bírósági felülvizsgálat tárgyát képezhesse; mivel az EMFA 5. cikkének (3) bekezdése annak biztosítására kötelezi a tagállamokat, hogy „a közszolgálati médiaszolgáltatók finanszírozási eljárásai előzetesen meghatározott átlátható és objektív kritériumokon alapuljanak”, megfelelő, fenntartható és kiszámítható, a közszolgálati feladatukhoz igazodó pénzügyi forrásokat biztosítva, és megőrizve szerkesztői függetlenségüket; mivel az EMFA 21. cikke értelmében minden olyan nemzeti jogalkotási, szabályozási vagy közigazgatási intézkedésnek, amely hatással lehet a médiapluralizmusra vagy a szerkesztői függetlenségre, kellően indokoltnak és arányosnak kell lennie;

F. mivel az Unió helyzetéről szóló 2025. évi beszédében a Bizottság elnöke hangsúlyozta, hogy a hagyományos és független média hanyatlása következtében az EU egyes részein „hírsivatagok” alakultak ki, amelyekben szabadon burjánzik a dezinformáció, és ez súlyos kockázatot jelent a demokráciára nézve; mivel hangsúlyozta, hogy a független média elengedhetetlen a hatalmon lévők elszámoltatásához és a korrupció megelőzéséhez, és hogy a média foglyul ejtése gyakran az önkényuralmi kísérletek első lépése, amely nyilvános ellenőrzés hiányában lehetővé teszi a demokratikus visszalépést és a korrupciót;

G. mivel a több tagállamban és világszerte szerzett tapasztalatok azt mutatják, hogy a közszolgálati média foglyul ejtésére irányuló kísérletek egy korai lépést jelenthetnek a szélesebb körű demokratikus visszalépés felé;

H. mivel a Litván Köztársaság alkotmánya értelmében a nemzeti közszolgálati műsorszolgáltatót olyan különleges közérdekű feladattal bízták meg, amely biztosítja, hogy a társadalom országos szinten megfelelő tájékoztatást kapjon olyan módon, amely előmozdítja az alkotmányos és közös emberi értékeket; mivel a

Litván Köztársaság alkotmánya értelmében ennek az alkotmányosan rábízott feladatnak a végrehajtása során a nemzeti közszolgálati műsorszolgáltató tevékenységének a pluralista demokrácia, az objektivitás, a pártatlanság, valamint az emberi méltóság és az alapvető jogok – többek között a meggyőződés és a véleménynyilvánítás szabadsága – tiszteletben tartásának elvein kell alapulnia;

I. mivel a Litván Köztársaság alkotmánybírósága megállapította, hogy az alkotmány által a nemzeti közszolgálati műsorszolgáltatóra rótt feladat feltételezi annak függetlenségét, és hogy minden ellenőrzési modellnek összeegyeztethetőnek kell lennie a műsorszolgáltató függetlenségével, és nem jelenthet cenzúrát vagy politikai beavatkozást;

J. mivel a 2024. évi litvániai parlamenti választásokat követően megalakult kormánykoalíció magában foglalja a Nemunas Hajnala szélsőjobboldali populista pártot is; mivel 2024. április 25-én a Litván Köztársaság alkotmánybírósága megállapította, hogy e párt vezetője antiszemita és gyűlöletkeltő nyilatkozatok révén súlyosan megsértette az alkotmányt és az alkotmányos esküjét; mivel ezeket a megállapításokat később az elsőfokú bíróság is megerősítette; mivel sem a kormánykoalíció, sem a Nemunas Hajnala párt nem határolódott el ezektől a nyilatkozatoktól; mivel a Nemunas Hajnala párt vezetője továbbra is kiemelkedő szerepet játszik a kormányzó többségen belül, és aktívan támogatja a Litván Nemzeti Rádiót és Televíziót (LRT) célzó kampányt;

K. mivel e kormánykoalíció litván miniszterelnökének 2025 júliusában le kellett mondania oknyomozó újságírók, többek között az LRT beszámolóit követően, amelyek komoly aggályokat vetettek fel korrupt gyakorlatokban való állítólagos részvételével kapcsolatban; mivel ezt követően 2025-ben az LRT finanszírozását és irányítását érintő jogalkotási kezdeményezések belföldi és nemzetközi aggályokat váltottak ki a tömegtájékoztatás szabadságával és az intézményi függetlenséggel kapcsolatban;

L. mivel a kormányzó parlamenti többség tagjainak kezdeményezésére a litván nemzeti számvevőszék megbízást kapott arra, hogy végezze el az LRT átfogó teljesítmény-ellenőrzését, értékelve a 2021–2024-es időszakra vonatkozó tevékenységeit a gazdaságosság, a hatékonyság és az eredményesség szempontjából; mivel következtetéseiben a nemzeti számvevőszék megállapította, hogy az LRT stratégiai és operatív teljesítménymutatóinak túlnyomó többségét legalább 90%-ban elérte, és hogy az LRT pénzügyi forrásainak tervezése és felhasználása megalapozott és átlátható volt, ám felvetett néhány olyan kérdést, amelyekkel foglalkozni kell, mint például a közbeszerzés és a munkaerő-felvételi eljárások; mivel az ellenőrzési ajánlások célja a belső folyamatok további javítása volt, és nem javasoltak változtatásokat az LRT finanszírozási modelljében,

irányítási struktúrájában vagy vezetésében, és nem szólítottak fel politikai vagy intézményi fellépésre e tekintetben; mivel a litván nemzeti számvevőszék megállapításait követően további fellépésekre került sor, beleértve egymást átfedő ellenőrzéseket, az LRT tevékenységeinek ellenőrzésére irányuló, más állami szervekhez intézett kérelmeket, valamint az LRT vezetése elleni ismétlődő nyilvános támadásokat; mivel egyes média- és újságírói szervezetek figyelmeztettek, hogy az ellenőrzés megállapításait a nyilvánosság előtt hamisan mutatták be, és szelektíven használták fel azokat a politikai diskurzusban; mivel sem az ellenőrzési ajánlások, sem más érvek nem indokolhatnak a litván alkotmánnyal és az EMFA-val ellentétes jogalkotási intézkedéseket;

M. mivel 2025. november 27-én a litván parlament, a Seimas módosításokat fogadott el az LRT-törvényhez, amelyek az LRT 2026–2028-as költségvetését a 2025. évi szinten befagyasztották, és csökkentették az adóbevételekből való jövőbeli részesedését, ami az állami finanszírozás strukturális és hosszú távú csökkenését eredményezte; mivel ezeket a módosításokat röviddel elfogadásuk előtt terjesztették elő, és röviddel az új pénzügyi év előtt, megfelelő vita nélkül fogadták el, ami a média szabadságában érdekelt felek körében komoly aggályokat vet fel a jogbiztonsággal, a jogos elvárásokkal és a jogállamiság szerves részét képező *vacatio legis* elvének való megfeleléssel kapcsolatban;

N. mivel ezt követően törvénytervezeteket terjesztettek elő, amelyek gyengítették az LRT főigazgatójának az LRT Tanácsa általi idő előtti felmentésére vonatkozó biztosítékokat, amely testületnek a kétharmadát (12 tagból 8 tagot) politikai hatóságok, nevezetesen az elnök és a Seimas nevezik ki, mindegyikük négy-négy tagot; mivel ezek a törvénytervezetek azt javasolják, hogy a főigazgató felmentéséhez szükséges minősített többséget egyszerű többséggel váltsák fel, töröljék el a közérdek indokolására vonatkozó követelményt, és vezessenek be titkos szavazást az LRT Tanácsában;

O. mivel ezeket a jogalkotási kezdeményezéseket objektíven indokolt kivételes körülmények hiányában gyorsított eljárás keretében terjesztették elő és kezdték megvitatni, aláásva ezáltal az átláthatóságot, az inkluzivitást és az érdekelt felek és a civil társadalom jogalkotási folyamatban való érdemi részvételét, sértve a felelős kormányzásra vonatkozó uniós és alkotmányos normákat; mivel az Európa Tanács, az Európai Műsorsugárzók Uniója, a nemzetközi újságírói szervezetek, a Seimas jogi osztálya, az UNESCO litván nemzeti bizottsága és az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) médiaszabadsággal foglalkozó képviselője mind arra figyelmeztettek, hogy ezek az intézkedések jelentősen növelik az LRT politikai nyomásgyakorlással szembeni kiszolgáltatottságát; mivel a Litván Köztársaság különleges nyomozószolgálata – a nemzeti korrupcióellenes hatóság – a javasolt jogszabály-módosítások értékelése során korrupcióval kapcsolatos

kockázatokat tárt fel, és arra a következtetésre jutott, hogy az LRT főigazgatójának felmentésére vonatkozó titkos szavazás bevezetése összeegyeztethetetlen lehet az átláthatóság, a nyitottság és a nyilvános elszámoltathatóság elvével, amelyek a demokratikus kormányzás és a jogállamiság alapvető elemei;

P. mivel úgy tűnik, hogy a javasolt módosítások az LRT hivatalban lévő főigazgatóját célozzák, amint azt a jogalkotási folyamat során tett nyilvános nyilatkozatok is bizonyítják, amelyek elégedetlenségnek adnak hangot teljesítményével kapcsolatban, és kifejezetten arra utalnak, hogy lehetővé kívánják tenni hivatalából való elmozdítását; mivel a konkrét egyéneket célzó jogszabályok (személyre szabott jogalkotás) összeegyeztethetetlenek a jogállamiság elveivel, többek között a jogbiztonsággal, a jog általánosságának elvével és a hatalom önkényes gyakorlásának tilalmával;

Q. mivel az LRT alkalmazottai 2025. december 9-én sztrájkot tartottak a változások ellen tiltakozva, amelyekről azt állítják, hogy „felszámolnák az LRT függetlenségét védő biztosítékokat”; mivel az LRT feletti irányítás átvételére irányuló próbálkozások tömegtüntetésekhez vezettek, és 2025. december 9-én és 2025. december 16–18-án több tízezer ember tüntetett Vilniusban, és több mint 140 000 polgár aláírt egy nyilvános petíciót a jogalkotási kezdeményezések ellen, ezzel is kifejezve a tömegtájékoztatás szabadságával és a demokratikus normákkal kapcsolatosan Litvániában tapasztalható széles körű társadalmi aggodalmakat;

R. mivel az Európai Parlament felelőssége, hogy szolidaritást vállaljon a demokratikus értékeket – többek között a véleménynyilvánítás, a média és a gyülekezés szabadságát – védelmező civil társadalommal, és határozottan fellépjen, ha az EU-n belül rendszerszintű kockázatok merülnek fel a demokráciát, a jogállamiságot és a média szabadságát illetően;

S. mivel a gyorsított jogalkotási kezdeményezések felfüggesztését követően létrehoztak egy parlamenti munkacsoportot az LRT irányítási modelljének vizsgálatára; mivel a Hivatásos Újságírók Szövetsége és az LRT újságíróinak egy önszerveződő csoportja megtagadta a részvételt, a párbeszéd hiányára, a szelektív meghívásokra és azokra a nyilatkozatokra hivatkozva, amelyek szerint a korábbi, vitatott módosításokat fogják felülvizsgálni; mivel ezek a szervezetek arra figyelmeztettek, hogy ez a folyamat azzal a veszéllyel jár, hogy a konzultáció ürügyén legitimálja a politikai beavatkozást, lehetővé téve a közvetett cenzúrára irányuló újabb kísérleteket, és gyengítve a szerkesztői függetlenség biztosítékait;

T. mivel az LRT irányítását érintő, folyamatban lévő jogalkotási kezdeményezésekkel összefüggésben bírálták az LRT-t, amiért a véleménynyilvánítás szabadságának védelmében tiltakozó újságírók fellépéseinek támogatására műsoridőt és erőforrásokat használt fel,

többek között percekig csendet sugározva; mivel az ilyen nyilatkozatok azzal a veszéllyel járnak, hogy hozzájárulnak a politikai nyomásgyakorláshoz, és korlátozhatják a szerkesztői függetlenséget;

U. mivel az Európa Tanács újságírók biztonságáért felelős platformja szerint Litvániában a közszolgálati média GDP-arányos támogatása már jelenleg is az egyik legalacsonyabb az EU-ban, és az LRT arra figyelmeztetett, hogy az elhúzódó pénzügyi megszorítások akadályozhatják jogszabályban előírt feladatának ellátását mint az ország válság- és szükséghelyzeti kommunikációjának elsődleges forrása, beleértve a megszakítás nélküli műsorszórás fenntartásának képességét nemzeti szükséghelyzetek idején;

V. mivel 2025. évi jogállamisági jelentésében a Bizottság országspecifikus ajánlásokat adott Litvániának, amelyekben további erőfeszítésekre szólította fel a közszolgálati média függetlenségének, stabil finanszírozásának és átlátható irányításának megerősítése érdekében, beleértve a kinevezési és felmentési eljárásokra irányuló politikai befolyásgyakorlással szembeni biztosítékokat is;

W. mivel az LRT kérte, hogy az Európa Tanács Velencei Bizottsága adjon ki sürgős véleményt a függőben lévő módosításokról; mivel a Velencei Bizottság úgy határozott, hogy sürgős véleményt készít a vonatkozó jogalkotási módosításokról, hangsúlyozva a helyzet súlyosságát; mivel a Velencei Bizottság január 19-én és 20-án Litvániába látogatott, hogy értékelje a helyzetet;

1. elismeri és nagyra értékeli a közszolgálati média, különösen a nemzeti közszolgálati médiaszolgáltatók alapvető szerepét az EUSZ 2. cikkében foglalt értékek fenntartásában és előmozdításában, valamint a dezinformáció, a propaganda és az információmanipuláció egyéb formái elleni küzdelemben, ezáltal megóvva a pluralista és reziliens demokráciát; hangsúlyozza, hogy a független és megbízható média elengedhetetlen a demokratikus elszámoltathatósághoz, mivel lehetővé teszi a polgárok számára a hatalmon lévők ellenőrzését, valamint a korrupció és a hivatali visszaélések felderítését; hangsúlyozza, hogy a független média-ökoszisztémák gyengülése jelentősen gyengíti a demokratikus elszámoltathatóságot, megkönnyíti a dezinformációt és a korrupciót, és aláássa a polgárok azon képességét, hogy elszámoltassák a hatalmon lévőket;

2. megjegyzi, hogy a társadalom polarizálására, a demokratikus intézményekbe vetett bizalom gyengítésére és a független média-ökoszisztémák aláásására irányuló kísérletek az Oroszországi Föderáció és más ellenséges hatalmak által az EU-val és tagállamaival szemben folytatott hibrid hadviselés célkitűzéseit szolgálják, amelynek célja a demokratikus reziliencia aláásása; hangsúlyozza, hogy az erős, független közszolgálati műsorszolgáltatók kulcsfontosságú védelmi vonalat jelentenek az ilyen ellenséges beavatkozásokkal szemben;

3. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy ismerjék el az oknyomozó újságírást a demokratikus reziliencia alapvető elemeként, és biztosítsák, hogy a közszolgálati média strukturálisan és pénzügyileg képes legyen támogatni az oknyomozó újságírást, beleértve a hosszú és erőforrás-igényes nyomozásokat is, és hogy az újságírók szakmai feladataik jogszerű ellátása során részesüljenek védelemben a politikai nyomásgyakorlás, a megfélemlítés vagy a megtorlás minden, akár közvetlen, akár közvetett formájával szemben;

4. teljes szolidaritásáról biztosítja a litván újságírókat, az LRT-t és a médiaszabadságot, többek között az LRT intézményi és szerkesztői függetlenségét védő civil társadalmi szereplőket;

5. elítél minden olyan kísérletet, amely az LRT függetlenségének aláásására irányul, beleértve az LRT feletti politikai ellenőrzés megszerzésére irányuló jogalkotási és közigazgatási intézkedéseket és politikai nyomásgyakorlást;

6. úgy véli, hogy az LRT finanszírozásának befagyasztása és csökkentése – objektív gazdasági kényszer hiányában – az alkotmányos garanciákkal és a tömegtájékoztatás szabadságáról szóló európai rendelet 5. cikkének (3) bekezdésével összeegyeztethetetlen politikai nyomásgyakorlást jelent;

7. úgy véli, hogy az LRT igazgatójának idő előtti felmentésével kapcsolatos biztosítékok gyengítésére irányulóan javasolt módosítások azzal a kockázattal járnak, hogy önkényes politikai beavatkozást tesznek lehetővé, és összeegyeztethetetlenek az alkotmányos garanciákkal és a közszolgálati média függetlenségére vonatkozó uniós normákkal, beleértve a tömegtájékoztatás szabadságáról szóló európai rendelet 5. cikkének (2) bekezdését;

8. határozottan elítéli az egyes személyekre irányuló jogalkotás minden formáját, és emlékeztet, hogy azok a jogszabályok, amelyek szakmai tevékenységük független végzése miatt meghatározott személyeket céloznak meg, összeegyeztethetetlenek a pluralista demokrácia és a jogállamiság elveivel;

9. hangsúlyozza, hogy a gyorsított jogalkotási eljárások alkalmazása e módosítások esetében nem objektív és alkotmányosan indokolt, nem biztosítja az átláthatóságot, az inkluzivitást és a kulcsfontosságú érdekelt felek és a civil társadalom érdemi részvételét, és nem teljesíti az átlátható, elszámoltatható, inkluzív és demokratikus jogalkotási eljárás követelményeit, amelyek szerves részét képezik a jogállamiság elvének és a jogalkotási folyamat legjobb európai gyakorlatának;

10. sürgeti a Seimast, hogy utasítsa el a függőben lévő módosításokat, beleértve az LRT főigazgatójának felmentésére vonatkozó küszöbérték csökkentését, azon követelmény eltörlését, hogy a

felmentést objektív közérdeken alapuló indokolással kell alátámasztani, valamint a titkos szavazások bevezetését, továbbá biztosítsa, hogy szükség esetén a jogszabály-módosításokat csak azt követően fogadják el, hogy a Velencei Bizottság kiadta véleményét, és tartsák tiszteletben az EMFA-t, valamint a Velencei Bizottság és az EBESZ sajtószabadságért felelős képviselőjének ajánlásait;

11. felhívja a Seimast és a litván kormányt, hogy minimalizálják az LRT Tanácsának megalakítására gyakorolt politikai befolyást, többek között a politikai testületek kinevezettjei számára biztosított helyek számának csökkentése és a Tanács tagjaira vonatkozó megfelelő szakmai követelmények megállapítása révén; felhívja továbbá a Seimast és a litván kormányt, hogy tartózkodjanak az olyan, az LRT függetlenségét aláásó jogalkotási intézkedések és költségvetési keretek elfogadásától, illetve már meglévők hatályon kívül helyezésétől, amelyek sértik az EMFA-nak a közszolgálati médiaszolgáltatók irányításának a politikai indíttatású felmentéssel szembeni védelméről és a közszolgálati médiaszolgáltatók stabil finanszírozásának biztosításáról szóló 5. cikkét, és biztosítsanak az LRT számára stabil, kiszámítható és megfelelő finanszírozást, összhangban az EMFA követelményeivel;

12. kéri a Bizottságot, hogy kövesse nyomon a tömegtájékoztatás szabadságával és a közszolgálati média függetlenségével kapcsolatos litvániai fejleményeket, értékelje, hogy az elfogadott és függőben lévő módosítások megfelelnek-e az EMFA-nak és a jogállamiság elvének, erről tájékoztassa a litván hatóságokat, és meg nem felelés esetén használjon fel minden eszközt, ideértve a kötelezettségszegési eljárásokat és az EU jogállamisági eszköztárát is;

13. felkéri a litván hatóságokat, hogy erősítsék meg a civil társadalommal, a médiaszakemberekkel és az európai intézményekkel a közszolgálati média irányításáról és finanszírozásról folytatott széles körű és átlátható konzultációkat; felkéri a politikai pártokat, hogy gondosan fontolják meg az LRT-törvény javasolt módosításait, és biztosítsák, hogy minden jövőbeli jogszabályi változásról nyilvános konzultációt folytassanak, a hazai és nemzetközi újságírók, a médiaszabadsággal foglalkozó szervezetek és az LRT vezetősége által tett észrevételeket is figyelembe véve;

14. emlékeztet, hogy más tagállamok és országok tapasztalatai azt mutatják, hogy a közszolgálati média foglyul ejtésére irányuló kísérletek gyakran a szélesebb körű demokratikus visszalépés első szakaszát jelentik, ami a média szabadságának, az igazságszolgáltatás függetlenségének és a választási integritásnak erodálásához vezet; mély aggodalommal állapítja meg, hogy a közszolgálati médiát és a közszolgálati műsorszolgáltatókat Európa-szerte egyre gyakrabban érik politikai és ideológiai támadások, lejáratő kampányok, megfélemlítések, valamint szerkesztői függetlenségük és stabil finanszírozásuk aláásására irányuló

kísérletek szélsőjobboldali szereplők részéről, akik a független újságírás, valamint a demokratikus fékek és ellensúlyok gyengítésére törekszenek;

15. emlékeztet, hogy a közszolgálati műsorszolgáltatók fontos szerepet játszanak a tömegtájékoztatás sokszínűségének megóvásában, amint azt a Szerződések 29. jegyzőkönyve is elismeri; felszólítja a tagállamokat, hogy biztosítsanak a közszolgálati műsorszolgáltatók számára megfelelő pénzügyi és technikai eszközöket, hogy el tudják látni társadalmi funkciójukat és a közérdeket szolgálják; felhívja továbbá a tagállamokat, hogy garantálják a közszolgálati műsorszolgáltatók szerkesztői függetlenségét azáltal, hogy egyértelműen meghatározott szabályozási keretek révén megvédik őket a kormányzati, politikai vagy üzleti beavatkozás minden formájától, miközben teljes irányítási autonómiát és függetlenséget biztosítanak a műsorszolgáltatás és a távközlés területén hatásköröket gyakorló valamennyi állami szerv és szervezet számára;

16. hangsúlyozza, hogy a közszolgálati média függetlenségének megőrzése közös európai felelősség, és az EU mint demokrácián, jogállamiságon és alapvető jogokon alapuló közösség hitelességének alapvető feltétele;

17. üdvözli a Bizottság azon kötelezettségvállalását, hogy Unió-szerte megerősíti a média rezilienciáját, többek között a független, helyi és közszolgálati médiának nyújtott megnövelt finanszírozás és célzott támogatás révén; hangsúlyozza, hogy ez a támogatás elengedhetetlen a demokrácia visszaszorulásának megelőzéséhez és a tájékozott polgári részvétel megőrzéséhez;

18. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Bizottságnak, a Tanácsnak, a Seimasnak, a Litván Köztársaság elnökének és kormányának és az Európa Tanácsnak.